

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egész évre . . . 22— korona.
Fél évre . . . 14— korona.
Negyed évre . . . 7— korona.
Egy hétre . . . 2.40 korona.

VIDEKEN:

Egész évre . . . 22— korona.
Fél évre . . . 14— korona.
Negyed évre . . . 8— korona.
Egy hétre . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, július 19.

Mindenütt visszavert
orosz támadások.

Budapest, július 18. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Bukovinában és a Prislop nyereg-
től északra fekvő területen a tegnapi
nap nevezetesebb esemény nélkül
telt el. Zabienél és Tartarownál az
oroszok előretolt állásainkat vissza-
szorították. Főállásunk ellen in-
tézett támadásait az ellenség
nagy veszteségek mellett meg-
hínsulták. Brazivilewtől északra
és Lucktól délnyugatra is
visszavertük az ellenség előt-
réseit.

Olasz hadszíntér:

Az Ortler területén visszavertük
az ellenség egy támadását. A Thur-
wieser hegő ellen, Riva városa, a Bor-
cola-árok és az Astach völgy közti
arcvonalunk, valamint egyes szaka-
szok a Dolomitokban élénkebb ágyu-
tűz alatt állottak. A karinthiai har-
cvonalon az ágyuharc a Fella és Raib-
ler szakaszon tovább tart. Ejjel Mal-
borghetet is lőtte az olasz tüzérség.
Fratengrabenban (Pontebbatól észak-
nyugatra) este erős csatározás volt hall-
ható. Részünkről ott nem álltak csa-
patok harcban. Az Isonzó harcvona-
lon ellenséges tüzérség különösen a
gorzi hídfő ellen élénkebb tevékeny-
séget fejtett ki.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi újság. Hófer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese. (Minisz-
terelnökség sajtóosztálya.)

Visszaverterő támadások
a Somme mindkét oldalán.

Berlin, július 18. (Hivatalos.) A
nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Az arcvonal északi részén állá-
saink előtt számos helyen visszaver-
tük az ellenséges járőröket. Egyik
járőrünk Vermellestől keletre az an-
golkok árkában egy tisztet, négy al-
usztet és tizenegy főnyi legénységet
elfogott. A Somme mindkét oldalán
ellenségeink tüzérségi előkészítésre
használták fel a napot. Azokat az
erős támadásokat, amelyek este és
éjjel Pozieres és az attól keletre fe-
vő állás ellen, Biaches-Maisonette-Bar-
leux és Soyecourt ellen irányultak,
az ellenség súlyos veszteségek
mellett mindenütt megállították.

tuk. A Maas területén időnként élénk
tüzelés és kézigránát harcok.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege:

Orosz Rigától délre és dél-
keletre folytatják erős támadá-
sukat, amelyek állásaink előtt
véresen omolnak össze. Ott pedig,
ahol egészen árkaikba jutnak, el-
lentamadasainkkal verjük vissza azo-
kat.

Lipót bajor herceg tábornagy had-
serege:

Lényeges esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadserege:

A helyzet általánosságban válto-
zatlan. Oroszok támadásait Luck-
tól nyugatra és délnyugatra
könnyűszerrel visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadsere-
ge:

Kisebb előtércektől eltekintve,
nem volt esemény.

Balkán hadszíntér:

Semmi újság. Legfelsőbb had-
vezetőség. (Miniszterelnökség sajtó-
osztálya.)

Az új elnök.

Arad, július 18.

A magyar igazságszolgáltatásnak
egyik legfőbb értéke az adja
meg, hogy a törvényszakaszok, a jog-
gyakorlatnak és a felsőbb bírósági dön-
tések korlátai nem nyomják el a bíró-
ban az egyének érvényesülését. A
magyar bírói kar legnagyobb része
nem kötött kezű szolgálja a paragra-
fusoknak, nem bürokrata és nem ítél-
kező-gép: hanem önálló, meggyőződés-
ét követő ember, aki a tisztevel járó
hatalmat mindenkor azzal a becs-
vágygyal gyakorolja, hogy benne az
igazságszolgáltatásnak mindeneken fe-
lül álló tekintélye érvényesüljön és
öregbedjék.

Epen azért, mert az igazságszol-
gáltatás az egyéni tulajdonságoknak
ily széleskörű érvényesülést ad, a
bíró sohase lesz szürke hivatalnok, a
kinek személye a környezet szempont-
jából mellékes; azért van igen nagy
jelentősége annak, ha valamely vá-
rosban az igazságügyi hivatalok élén,
tenát a joggyakorlatot bizonyos te-
kinetben irányító hatáskörben olyas-
valaki dolgozik, akinek egyéni ér-
téke, személyes tulajdonságai a nagy
közönség körében ismeretesek és
ezek csak megerősítik a bizalmat, a
mely az igazságszolgáltatást a felsőbb
és alsóbb rétegekben egytörmen kö-
rül veszi.

Az aradi törvényszék elnöki ál-
lásánál az igazságügyi kormányzat
ezt a nézőpontot figyelembe vette és
ezzel mindenkor igen komoly szol-
gálatokat tett az igazságszolgáltatás
érdekeinek. Azzal, hogy Fabian La-
jost, az aradi embert és az aradiak
előtti magasra nőtt bíró tette az aradi
törvényszék elnöki székébe; az aradi
bírói gyakorlatnak olyan időszakot
nyitott, a melyben a jogkeresők és

a jogszolgáltatók mindvégig harmó-
niában állottak egymással, a surlódá-
sok, komolyabb panaszok ismeretle-
nek voltak; az elnök személyét övező
népszerűség áradt az egész bírói
karra.

Most ez az időszak bezárult. Fá-
bián Lajos dr. nyugalomba megy.
Utódjának kijelölésénél az illetékes
körök ugyanazokat a nézőpontokat
honorálták, amelyek azelőtt irány-
adóak voltak; az aradi törvényszék
elnökévé ismét aradi embert nevez-
tek ki; olyan férfit, akit nemcsak
a származás és a családi kapcsok
fűznek Aradhoz, hanem az aradi tör-
vényszéknél több éven át eltöltött és
már az időben nagyra értékelt bírói
gyakorlat.

Az aradi kir. törvényszékhez ma
érkezett a hivatalos értesítés, hogy a
törvényszék elnökévé Schartner Sán-
dor dr. kolozsvári ítélőtáblai bíró ne-
veztetett ki. Schartner Sándor dr. ki-
váló jogi tudása mellett mintája az
önállóan, minden befolyástól függet-
lenül gondolkodó kemény egyéniség-
nek. Hogy Aradon mennyire ismerik
Schartner Sándornak ezt a tu-
lajdonságát, arra jellemző, hogy egy
izben, amikor az a gondolat merült
fel, hogy a városháza kívül álló em-
bert keressenek polgármesternek,
Schartner Sándort, — a ki akkor az
aradi törvényszék bírójává volt — ta-
lálták erre a legalkalmasabbnak s ha
erre ambíciója lett volna, talán ko-
moly jelöltje lehetett volna a polgár-
mesteri széknek. Schartner Sándor
azonban megmaradt a bírói pályán
és kiváló tenetségének, komoly érde-
meinek bizonyára kétfős jutalmazása,
hogy megérdemelt előléptetése mel-
lett Aradon, ott hona földjén töltött

be azt a nagyjelentőségű hivatáskört, amelyre kijelölték. Aradon a jogász-körök és a nagyközönség egytorma örömmel köszönti őt, az aradi embert és a nagytekintélyű bírót a törvényszék elnöki tisztében, attól a

meggyőződéstől áthatva, hogy az aradi törvényszék új korszaka folytatása lesz az előbbinek, a mely Fábrián Lajos nevét és kiváló egyéniségének maradandó nyomait viselte magán.

Csatározások a magyar határon.

(Koronatanács a cárnál. — Visszavert orosz támadások.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Az eszaki fronton a legutóbbi huszonnégy óra változás nélkül telt el. Wolynia déli részén csapataink új állásait a Lipa mentén az ellenség által zavartalanul foglalták el, az ellenség nem nyomult senki utánuk nagyobb heveséssel. A Linsingen front többi részén az oroszok folytatták támadásaikat, de mindenütt visszavertük őket. A Stochodtól és a Pripjettől északra a múlt heti harcok után nyugalom állott be. A keletgalíciai fronton az oroszok nem újították meg támadásaikat. A Dnyesztertől délre a harc tovább folyik. Az oroszok nagy erővel folytatták támadásaikat a felső Pruta és a Fekete Ceremos völgy közötti magaslati állásaink ellen, de visszavertük őket. A Pruta tól nyugatra levő magaslatokon, Mikulicintől délre az oroszok makacsul támadnak. A keskeny, kanyargó folyó völgyében megtámadták előretolt őrségeinket, melyek feladataik teljesítése után parancsra főállásunkba vonultak vissza, ahol az oroszok támadását megfúrták. Tovább délre, a magyar határon, egyes terepen csatározások folynak.

Stockholm. A Ruskoje Vjedomosti írja, hogy a cár elnöklésével koronatanács volt, amelyen az élelmiszer-valságról tanácskoztak. A drágaság leküzdésére a belügyminisztériumban külön osztály létesül.

Stockholm. Az orosz minisztertanács a cár főhadiszállására való elutazásának oka gyanúban rejlik, hogy Bark orosz pénzügyminiszter Londonból azt táviratozta Stürmer miniszterelnöknek, hogy az angol kormány határozottan tiltakozott az ellen, hogy az oroszok bármilyen pénzoperációt folytassanak eszaki-amerikai pénzcsoportokkal, viszont a saját pénzegélyüket Oroszországnak bizonyos feltételekhez költötték, melyeknek megadásához a pénzügyminiszter, sőt még a miniszterelnök sem érzi magát feljogosítottának. Ugyátszik a feltételek első sorban katonai dolgokba fűződnek, mert a minisztertanácsba Kuropatkin és Ruszkij tabornokokat is meghívtak.

Pétervár. Bark orosz pénzügyminiszter a francia pénzügyminiszterrel és az angol kincstári hivatal vezetőivel tárgyalásokat folytatott, amelyek kedvező eredményre vezettek. Az orosz pénzügyminiszternek sikerült 600 millió rubel kölcsönt szereznie, amelyet különböző befektetésekre, nadi és gazdasági célokra kívánják fordítani.

Bern. A „Temps” írja: Szövetségünk igen heves harcokat vívunk a Stochodnál, ahová az ellenség nagy megerősítéseket és igen hatalmas tüzérséget szállított. A megerősítéseket valószínűleg a Pripet-mocsaraktól északra lévő állásokból vonta el, mivel a Pripet és a tenger között ismét beállott a nyugalom.

Bern. A Temps pétervári tudósítója jelent: A küzdelem északon négy vasúti vonal mellett folyik, melyek három rendkívül fontos csomópontban futnak össze. Baranovicstől északkeletre az Alexandrov-vonalon, a Styr és Stochod között a sarny-kovei vasúti vonal mentén, a rovao-kovei vonal szomszédságában és végül a kelomea-delatyn-körösmezői vasúti vonal mentén. Az oroszok az itt folyó szakadatlan harcok során hatalmasba akarják keríteni a három fontos géppótot: Baranovicsi, Kovel és Delatyn.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelent: Julius 17-én három orosz repülőgép könnyű tengeri erőnk egy részét a rigai öböl bejáratánál megtámadták és siker nélkül bombákat dobtak le. Elharító tüzünkkel az egyik repülőgépet lelőttük és a másik kettőt pedig elűztük.

Becs. Megbízható jelentések szerint az orosz hadseregben a galíciai harcokban szerbek is küzdenek. A szerb csapatok különös kegyetlenségekkel tuntek ki magukat a sebesült és elűzött katonákkal szemben.

Bissolati háborút akar Nemetszaggal.

(Az olasz király meisekeit állásponjtja.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Genf. Francia jelentések szerint az entente államok helyeslik, hogy Olaszország Nemetszaggal intézendő jegyzékében kerülni fog minden merevséget és azt óvatos hangon fogja szerkeszteni.

Lugano. A Stampa római levelezője szerint az olasz hadipolitika nagy vonalait nem fogják semmitéle változást szenvedni. Olaszország válaszolni fog ugyan a német provokációkra, de Boselli nem hajlandó a dolgoknak drámai fordulót adni.

Lugano. Német jelentések szerint Bissolati miniszterelnök, ki a Nemetszaggal folytatandó háborúnak legszükségesebb híve és hirdetője, tanácskozáson volt a királynál. A tanácskozás hosszabb ideig tartott a Bissolati a háborus ügyeket illetőleg nem tért ki regén hirdetett elvi állásponjtától.

Klasszikus hazudozás.

(Nemet jelentések a francia és orosz lapokon.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelent: Köztudomásu, hogy ellenségeink közül egyiknek sincs bátorsága, hogy a német magyar és osztrák hivatalos jelentéseket rendszeresen, teljes terjedelmükben és változatlanul közöljék, úgy ahogy az ellenséges hivatalos jelentéseket mi közöljük. Franciaországban a mi jelentéseink egyáltalán nem közölhetők, Angliában és Oroszországban pedig cenzura alá esnek, mely szükség szerint megváltoztatja, vagy megcsontítja őket. Hogy ezeket az állításokat leszögezzük tegyük egymás mellé a július 3-án kiadott hivatalos jelentésük egy részét, amelyet a Ruskoje Slovo július 6-iki számából kapunk.

A hivatalos német jelentésben az állítást, hogy „az angol-francia támadások a Somme folyó mindkét partján a folyótól északra semmiféle előnyt nem eredményeztek. Az ellenség itt rendkívül véres veszteségeket szenvedett. A folyótól délre tegnap éjjel gyűrű állásba összevont egyik hadosztályunkat a második állásba vontuk vissza. A Maastól nyugatra kisebb gyalogsági harcokra vezettek a franciáknak azon kísérletei, hogy a háromszáz négyes magaslaton elfoglalt árokreszeket ismét elragadják. A Maastól keletre az ellenség továbbra is a Thiaumont erőd és Froide Terre ellen hiábavaló támadásokban merült ki. Egyik támadása alkalmával mintegy hatszáz méternyire az erődtől délnyugatra az ellenség átmenetileg benyomult elől levő árkunkba ahonnan azonban ismét kiverették. Vaux erődtől délnyugatra a Batterre-Damproup ma éjjel óta kezünkben van. Ott egy száz lögyöt és több géppuskát szállítottunk be.”

A Ruskoje Slovoan a következőképpen alakul az a jelentés: „A szövetségesek offenzívája egyre tart. Az ellenség a Sommetől északra sikereket ért el. A Sommetől délre hadosztályaink, melyek az első és második vonal között fekvő gyűrűállásba voltak, most még hátrább vonultak vissza. Az ellenséges tüzérség pokoli tüze arra kényszerített bennünket, hogy ideiglenesen új állásokba menjünk. A Maastól nyugatra a franciák támadást intéztek a 304. magaslat és a Froide Terre ellen, áttörték első állásunkat hatszáz méternyi mélységben és megerősítették magukat abban.”

Ilyenképen az oroszok nemcsak megrövidítik, hanem meg is hamisítják a hivatalos jelentéseink szövegét. Mindaz, ami a német csapatokra kedvező, kimarad a jelentésből, ami viszont ellenségeinkre kedvezőtlen, azt egyszerűen megváltoztatják. Egy visszavonuló német hadosztályból többet csinálnak, a francia balsikereket sikereknek tüntetik fel. Az oroszok a jelentés legfontosabb részét megmésítják. Közben pedig a világszerető ismertté vált, Froide Terre magaslatot a Maas balpartjára helyezték át nyilván Franciaországnak akarván kedvezni. A múltban rövid idővel ez előtt a Mort Homme kezelésével megmutatták, hogy nemcsak a hit, hanem a csalás is képes a hegyek etolására. Nincsen okunk azonban az ellenség eljárásán bosszankodni. Eljárásuk, akár francia hamisság, akár orosz darabosság, egy ocsá vezethető csakis vissza, arra, hogy az igazságtól való félelem a nyugaton és a keleten egytorma.

Háromszázötvenezer ember az angolok vesztesége az offenzívában.

— Anglia elvesztette a háborút. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Zürich. A Tages-Anzeiger jelentése szerint Franciaországban behívták az ötven éveseket.

Hága. Az ottani katonai körök a pénteken és szombaton kiadott veszteségi jelentés adataiból, hogy a két napon 127 angol tiszt esett el, azt számítják ki, hogy az offenzíva kezdete óta az angolok 3500 tisztet és legalább 350,000 embert vesztek.

Basel. A Daily Telegraf írja: Az angol offenzívában ismét szünet fog beállni, mert az elfoglalt német állások teljesen össze vannak löve, úgy, hogy azok helyre hozatala hosszabb időt vesz igénybe.

Hága. Az ismert Dillon dr. sohasem volt optimista, mert minden eseményt valóságos jeremiáddal szokott kísélni. Most megjelent könyvében egész nyíltan kimondja, hogy Anglia elvesztte ezt a háborút. Azt írja továbbá, hogy annak a politikai és gazdasági fajtarenek, amely Anglia és Germánia között folyik, ez a

háború csak egy epizódja. Mivel Németország megsemmisítése lehetetlennek bizonyul, ez a fajharc Anglia teljes vereségével fog végződni és azt az eredményt semmitéle zsurnalisztikai optimizmus és semmitéle nagyhangu miniszteri beszéd meg nem változtathatja.

Zürich. Az ententenak az a reménye, hogy Portugália a harcokban segítyt fog nyújtani, alaposan füstbe ment. A portugál miniszterelnök ugyanis az Elclair munkatársának kijelentette, hogy az ország kedvező pénzügyi és gazdasági helyzete lehetetlenné teszi, hogy Portugália a szövetségeseknek nagyobb hadsereget bocsásson rendelkezésre. Portugália nem áldozhatja fel emberanyagban és gazdasági erőben levő tartalékait. A segítő csapat csak a minimális lesz. Portugália és Spanyolország viszonya igen barátságos.

Frankfurt. Brest francia kikötőbe új orosz csapatok érkeztek.

plomát szerzett és ezzel a magas kvalifikációval mint joggyakorló lépott a törvényszék kötelékébe 1888-ban. Innen Pécs-kára ment albirónak, majd rövid idő múlva visszajött az aradi járásbíróhoz albiróul, majd 1897-ben a törvényszékénél lett bíró. Alkandóan a felelősségi tanácsban dolgozott és mint jeles iudex magán jogászt ismerie meg a jogkereső közönség és az ügyvédi kar. Tizenhárom esztendő aradi tevékenység után 1910-ben a király a kolozsvári táblához nevelte ki bírót. Kolozsvárott is gyorsan megnyerte az előkelő társaságok igazi fokonszenvét és most, hogy távozott onnan, a legőszintebb sajnálkozás kíséri.

Aradvármegye egykori nagynevű alispánjának mosonai leányát, Szabó Katicát vette nőül.

Boldog házasságukból egy fiuk született, a fia Schartner Sándor, aki a Márta mérnöke.

Az új elnök valószínűleg augusztus elején veszi át a törvényszék vezetését.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Alfonz király fegyverszünetet közlet.

Zürich. Svájci lapok jelentik Madridból: Alfons spanyol király elhatározta s ez elhatározását bizalmasaival közölte is, hogy a jelenlegi offenzíva elcsendesülése után felszólítja az összes harcban álló feleket, hogy fegyverszünetet kössenek.

Basel. Svájci lapok szerint, a londoni angol felsőházban a kormányhoz intézett kérdésekből kiviláglott, hogy az angol haderő helyzete Mezőpotamiában kritikussá vált. Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy a Tigris mellett álló sereg kénytelen lesz megadni magát. Ennek ellensúlyozására az oroszok offenzívát indítottak Törökország örmény tartományai ellen.

Berlin. A Vorsische Zeitung jelenti, hogy a magyar és osztrák megbízottak Bernbe érkeztek a gazdasági tárgyalások folytatására. Azt az örömdetért hozták magukkal, hogy az Ausztria és Magyarország közt költendő kiegészítés, amely a német megalapodások alapja, már majdnem teljesen kész.

Egy vagon liszt kerül kiosztásra.

(Ki kell tartani minden áron.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Tagadhatatlan, hogy ezek a napok, amelyek most mulnak el felelünk az erőpróbánk legnehezebb napjai. Most igazolódik a nagy Hindenburgnak az a klasszikus mondása, hogy ez a háború egyrészt az idegek, másrészt a gépek háborúja. Az fog győzni, akiben a kitartásnak, de mindenek felett a higgadtságnak nagyobb kvantumára talál az a sok nehézség, amelyeket fejtellenül le kell gyűrni, ha azt akarjuk, hogy két esztendőnek emberteletti munkája kárba ne vesszen. A harcokban hőseink egy pillanatra sem tévesztik szem elől, hogy az erők oly tömegével állanak szemben, amelyet fizikai eszközökkel feltartóztatni talán nem is lehetne, ha az ő szent elhatározásuk és a megpróbáltatásban meggedzett akaratuk nem arra a végső konzekvenciára juttatná őket, hogy a kitartás az, amelyen ellenségeink összetörnek és össze is fognak történi. Háromszoros túlerővel állunk már szemben és mégis mi kergettük vissza az orosz rengeteg síkságaira, mert a meguk erejébe vetett hitünk megháromszorozta az erőinket.

Ugyanezek az igazságoknak kell bennünket it hon maradottakat vezérelniök. Nem akarjuk eltagadni, hogy az ország népe méltóan, harcoló katonáinkhoz gyorsan megtanulta annak a fegyvernek forgatását, amellyel meghiusította a legrettegőbb és legemberietlenebb taktikának, a kitérítésnek szörnyű gondolatát. Azonban semmitéle okát nem látjuk annak, hogy most, az erőfeszítésnek tizenkettedik órájában más fegyverhez nyulnánk, mint amely eddig is annyi diadalt szerzett meg a számunkra. Mind az a nehézség, amely egy pár napra összatörődik, mind ez csak átmeneti muló tünetény, amelyet egyetlen egy módon tehetünk elviselhetővé, ha niggadtak és józanok maradunk.

* Tény az, hogy a lisztellátás körül nehézségek vannak. Ezt tagadni nem lehet, de rá kell mutatni arra, hogy a viszonyok kényesítő erején kívül jórészt a közönség is hibás. Minden létező kényesítő megakadályozhatatlan alkalmával hangsúlyozta, hogy az itthonmaradottaknak takarékoskodniök kell a liszttel, mert a harcban spórolni nem lehet. Az aradi

Schartner Sándor az aradi törvényszék elnöke.

(A nagyváradi tábla elnök átirata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Ma érkezett meg az aradi törvényszék iktatójába Lábán Lajosnak, a nagyváradi királyi tábla elnökének hivatalos átirata, amelyben tudtul adja, hogy a király az aradi királyi törvényszék elnökévé Schartner Sándort, kolozsvári királyi táblabíróként nevezte ki.

Az igazságszolgáltatás eme előkelő polcára ismét olyan tért nyitott a király, akinek egyénisége, kvalitásai előre biztosítják a közönséget arról, hogy az a szellem, amely az aradi királyi törvényszéket az eddigi vezető igazgatása alatt az igazságnak, az emberi jogok és szabadságok tisztogatásának avatták templomává, továbbra is élni fog annak falai közt. Oszinte és komoly meggyőződés, hogy az igazságszolgáltatás munkái olyan oszlopai a magyar társadalmi rendnek, amelyek szilárdsága és megingathatlansága nemcsak alkotmányos, de erkölcsi és gazdasági életünknek állandóságát és tisztaságát biztosítja. Az aradi törvényszék nívója igen magas és hogy ityeh, az nemcsak a kiváló bírói karnak, hanem a vezetésnek is érdeme.

Ebből az emelkedett szempontból kell megítélni azt a nagyjelentőségű változást, amely az elnöki székhelyen történik. És hogy az a szellemi folytonosság biztosítottnak látszik, ezért fogadják mindenütt nagy szimpátiával Schartner Sándor kinevezését.

Aradon született, mindenki ismeri, s is ismeri a városnak és a vármegyének társadalmi, gazdasági és politikai életét. Ismeri az a bírói kart, amelynek vezére lett. Az aradi törvényszéken kezdte meg szolgálatát. Igazi jogászi tanulmányból származik. Edesatyja Or-nagy hadbíró volt. Ő maga ügyvédi di-

közönség legnagyobb része megtette azt, hogy a kenyérgyereket, amelyeket egy hónapi időre adtak ki, azonnal elvásárolta és természetesen így a legtöbb háztartásban tulajdonképpen tizenegy hónapon át elfüggőből éltek. A háztartásokban soha egy gramnyi felesleg nem volt, mert mindenki abban a meggyőződésben élt, hogy nem kell gondoskodnia a holnapról és a két esztendő tanulságai sem győzték meg az itthon levőket arról, hogy a háború nemcsak a fronton, hanem ideháza is dúl. Most aztán, hogy a liszt kiutalványozása nem lehet olyan simán, mert magasabb államérdek azt követeli, hogy elsősorban a hadsereg kapjon meg mindent, amire szüksége van, ezt a néhány napos átmeneti állapotot természetesen a közönség nehezen akarja megérteni, sőt a maga helyzetén ront azzal, hogy néhány nagy száju, esztelen és meggondolatlan /kolompós szavára hallgatva, azt hiszi, hogy lármával segít a bajon. A város tanácsa már belátta, hogy nem szabad a lakosságra bízni még azt sem, hogy a lisztjegyekkel maga gazdálkodjak és ezért elhatározta, hogy eszentul csak egy hétre szóló lisztjegyet adnak ki a díztársakoz.

A másik fontos körülmény, hogy az a liszt, ami meg van, azt a közönség meg is kaphatja. Megkaphatja, sőt már ma délután öt órától kezdve meg is kapta, mert a városi élelmiszer-üzletekben erre az időre megérkezett a liszt. Nem tagadható, hogy a kiutalás késedelmesen történik, de mást említtük, ennek meg van a maga oka.

Holnap egy vagon liszt kerül kiosztásra és pedig oly módon, hogy a pekek ennek helyen százalékat kapják, a nullás és kenyérlisztet, míg harminc százalékat, a főzölsztet, a városi élelmiszer-üzletekben arusítják ki a közönség részére. Ezeket a készleteket, azonban a legnagyobb takarekossággal és gondossággal akként kell felhasználni, hogy a szükségletet az eddiginél kissé hosszabb időre tedezze, mert a városnak is csak úgy adott a belügyminiszter most lisztet, hogy a rendes kontingensnek az eddigi egy hónap helyett, öt-hat nappal hosszabb időre, tehát július 25 helyett augusztus 1-ig elegendesnek kell lennie.

Most kell megmutatni a mindenkinek, hogy ez a háború nagy és szent közös ügy. Most van itt az ideje, hogy mindenki, akinek felesége van, azt juttassa olyanoknak, akik nélkülöznek. Jogosan elvárhatja a város vezetősége, hogy mindazok, akik készletekkel bírnak, rendelkezésére bocsájtják azt a köznek, annál is inkább, mert a belügyminiszter határozott ígéretet tett arra, hogy bőségesen megtéríti azokat a mennyiségeket, amelyeket így az egyik ember a másiknak ad. Nagyon rövid időről, legelőbb hat-nyolc napos fennakadástól van szó, amelyből már három nap el is múlt. Nem lenne méltó ehhez a nemzethez, ha eltségei azt mondhatnák el róla, hogy ezekben a soradöntő órákban méltatlannak mutatkozott a nagy időkhoz. Itt állunk egy elég jó termés küszöbén, ha nem is uszunk bőségben, de okos beosztással élve meg van mindenkünk. Más országokhoz mérten a mi helyzetünk fényesnek mondható, mert a rettenetes két esztendőnek nem volt egyetlen órája sem, amely különösen nagyobb méltatlanságra kényszerített volna bennünket.

Amerika védi a „Deutschlandot“.

Tizenhét új kereskedelmi buvárhajó. — Zepelinek kereskedelmi célokra.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Zürich. A Züricher Zeitungnak jelentik Newyorkból: Negy amerikai torpedóvadász ailandban Virginia tóknál tartózkodik, ahol az öböl bejáratánál őrszolgálatot teljesítenek, hogy megakadályozzák az amerikai semlegeseknek bármilyen módon való megsértését, az esetben is, ha a Deutschland nyit tengerre tarna ki.

Genf. A Deutschland parancsnoka a Newyork Herald szerint kijelentette, hogy néhány hét múlva még tizenhét kereskedelmi tengeralatti készül el. De a német hajógyárakban az angol blokád átförése céljából a munka nemcsak ezekre szorítkozik, hanem jelenleg óriási Zeppelin hajórajon dolgoz-

nak, melyek könnyen mehetnek keresztül a levegőn Amerikába.

Hága. Londoni távirat szerint az amerikai kikötők előtt megerősítették az angol-francia patrull-flottát. Az angol admirális sajnálatát fejezte ki, hogy hadihajói kénytelenek közelebb nyomulni a kikötők bejáratához. A brit hadihajók a jövőben úgy értesítik a három mérföldes semleges zónát, hogy a partvidék beszögelléséhez is hozzáigazodnak, hogy a tengeralattjárók eszrevétlenül el ne érjessék a partot és el ne távolodhassanak onnan. Fontartják maguknak azt a jogot, hogy a semleges zónán kívül eső területről tüzeljenek a belül felbukkanó ellenséges buvárhajóra, amint ez a Dresden német cirkáló elpusztításánál történt a osleli vizeken.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Színházi műsor:

Szerda: Fényes Annuska utolsó fellépte a téli színház rendező helyaravai „Lúka”.

* Fényes Annuska és Vágó Béla. Ez a két név gyakran szerepel együtt a Magyar Színház premierjein és hogy így Aradon is együvé kerültek, talán nem is egészen a véletlen uolga volt. Szandrei szerencsés ötlete, mely a mai estén — a művészi érdekességen feleit — egy telt házat is eredményezett. Fényes Annuska a „Lúka” Grün Lili szerepében — ha lehet — még jobban felazott a mi közönségünknek, mint tegnap este a Kisasszony férje tarfangos ki leányában. Ma mintha inkább megértettük volna, hogy miért is hagyta el a könnyebb sikerű szinessebb világot: az operettet és miért szietett a mélyebb lelki átéléseket kívánó drámai szerepek felé. Fényes Annuskának a lelke tele van szentimentalizmussal, lehelletszerűen finom érzésekkel: olyan ritka kincsekkel, amilyenekkel csak kiválasztottak rendelkeznek. Ahogy ő a kis Grün Lili örömeinek, bánatának végletek között remegő skáláját lejátszotta, olyan volt, mint egy nagy messzeségből haagzó, letempított huru hangszer nocturnája, nem játék, még csak nem is virtuóztatás: egy kiáradó meleg leányszív költészetel. A szív melegsége, enyhe humora jellemezte a Vágó Béla játékát, kit kedves aradi vonatkozásainál fogva bizonyos mértékben magunkéssak vahnunk. A mai naptól különösen, amikor művészetével is meghódította az aradi publikumot. Az öreg Grün atakját a tipikus vonások egész seregével ruházta fel a e vonások díszkrét elosztásával, karikírozás nélkül, teljesen egyénivé tudja tenni alakítását. A két vendég az elismerés tapsait együttesen aratta le. Z. A.

* A színház nirei. R. Gombaszögi Frida, a Vígsház ünnepet művésznője esütörtökön kezd meg vendégcsereplését. „A Lyon Lili”-ban. R. Gombaszögi Fridát nem kell külön dícsérő szavakkal elismerni, hiszen az ő művészetét ismeri az aradi közönség, csodálja és lelkesedik érte, a művésznő további fellépé-

sei pénteken „A kisasszony férje,” szombaton „Rabló lovag” és vasárnap este „A farkas.” — Előkészületen: „Egy karrier története.” A Nemzeti Színház ujdonsága, írta Pakote József. A nagyhatásu ujdonságban a társulat összes tagjai részt vesznek, a főszerepet Rajnai Gábor a Nemzeti Színház művésze játsza. Vajda Éliza opera énekesnő, a bécsi Volksopernek volt szerződötett tagja fog bemutatkozni az aradi közönségnek a „Lili” előadása keretében. Vajda Éliza gyönyörűen ismerősen hangját a fővárosi közönség mindenkör csodálja, valányszor egy-egy hangversenyben részt vesz. A „Lili” operett lesz az idény utolsó előadása.

* Biztosítom Ont, hogy ma este is, mint tegnap kitűnően fog mutatni az Uránában. Amirel szó van, talán kissé üzleti ügy, de nem veszélyes, mert ajánlatot nem kell alairni, díjat nem kell fizetni, csupán megintják Ont, hogy hogyan kell ügyesen üzleteteket kotal. Merész Márta urnőgy, a világ legjobb biztosítási ügynöke mutatja be, hogy mint lehet horggal fogni az áldozatokat és amellett még boldoggá tenni a „palikat”. Pusztá Döry ur és Kupasz Lipót vannak kiszemelve áldozatukul és Márta nagysád három telvenáson keresztül mutatja be, hogy egy jó biztosítási vigeének hogy kell dolgozni. Ezeket a tanulságokat még ma este szivnolja magába potom pénzért és kevés rizikóval. Legyen náit szerencsénk, mert tessék tudni a jó pap is holtig tanu!.

* Izgalmas csempészdráma az Apollóban. Mint jeleztek már, szerdán mutatja be az Apolló-színház A „hegyek aján” című szenzációs csempészdrámát, amely a szízon egyik legzabb és legérdekesebb filmalkotása. A csempészek vakmerő munkája folya előtünk, a merdek sziklák és a mély sziklák között. A vándorok megjelennek a izgalmas üldözés kezdődik, amely Jocki, a csempészek főnökének borzalmas uatával végződik. A megkapó cselekmény festőien szép, hegyes vidéken játszódik le. A négytelvenásos csempészdrámán kívül a szerdai új műsoron kerul bemutatásra „A bugaci Elekirály” című bohózat is, amely sok darus perccel fog szerezeni a nézőközönségnek. A pompás bohózatban a legjobb komikusok szerepelnek.

Pflanzer-Baltin feltartóztatja az oroszokat a Kárpátokban.

(Minden fronton jól állunk. — Nem engedjük elnyujtani a háborút.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Moraht őrnagy a Berliner Tageblattban a következőket írja:

Néhány nappal ezelőtt a német nagy főhadiszállás a német nép szívéhez es eszéhez fordult. Az otthonmaradottakhoz intézett ezt a kérelmet rendkívül fontosnak tartom. Fődomosul kell vennünk, hogy hozzánk a mi nehadseregünk vezetősege beszél, amely immáron csaknem két éve kezébe tartja sorsunkat és ellenségeink irigykedését felkeltette. Ez a legfelsőbb hadvezetőség a kritikus helyzeteknek egész sorát győzte le megintolással és okossággal. Ez minket sok harctéren győzelemre vezetett s ennek a lebirására elleneink most is minden rendelkezésükre álló erő összegyűjtésével törekszenek. A mi legfelsőbb hadvezetőségünk megérdemli bizalmunkat. A hadsereg bizalommal közeledik hozzánk. Miért ne tenné ezt a naza? E háború történetének szomorú lapja volna, ha később arról kellene beszélni, hogy bár a mi győzelmes nehadseregünk köteleességét rendíthetetlenül teljesítette, az otthonmaradottak nem! még nem mondható ez rólunk, mindazonáltal mintha hallanók a nagy főhadiszállás intelmét: „Harcosaink dacolnak a tüzzel, a vassal — a naza ne rendüljön meg a nyomtatott papiros oceánjától. Nép és hadsereg legyen egy a győzelem akarásában és a győzelemi hitben!”

A nyugati helyzetet a francia „Bataille” című lap a következőképen jellemzi: Az utolsó nagy offenzívának vége felé járunk. Ha erre ismét a csendnek egy periódusa következik, akkor be kell látnia a népeknek, hogy egy vég nélküli háborúra ítélték el! A francia-angol offenzívában a szünet kezdetét már katonai szemek régen felismerték. De mi ellenfeleinket a franciákat megvigasztalhatjuk. Mi mindent meg fogunk tenni, a vég nélküli háború ne legyen valóság! És ezt azzal fogjuk elérni, hogy a védekezésre támadással fogunk felelni. A mi hadvezetésünknek ez az alapelve rég ismeretes lehetett ellenfeleink előtt. Hogy ezt felismerjék, megakadályozza őket ebben kimerülésünk ismert meséje. Az angolok július 12-én rettenetes veszteség után elérték egy helyi sikert Contalmaison-ban, az Ancre pataktól északra állást foglaltak. További nehéz harcokban sikerült a megerősített tömegeknek Pozieres és Longneval között tért nyerni és a Trones-erdőskében megállni. Ez a taktikai siker nem sokat jelent a nagy Sommei csatának a végső kimenetelére nézve. Annak idején megkérdezhetjük tőlük: nem tették-e ezzel ellenségeink a végső győzelmet kérdésessé, mert az angolok veszteségei irtózatosaak voltak. Az említett sikereket külföldben is illuzoriussá tehetjük még. A kemény küzdelemnek tehát még nincs vége és Angliának ez még sok áldozatul dobandó emberétől függ. A Somme-től délre, Barleux és Esires mellett hiába erőlködnek a franciák. Az eredmény, amint július 12-én és 13-án jelentik, a „legnagyobb” verődés. Így a Sommei csata

ellenségeink számára alkalom lett egy nagy szabású érvágásra, másrészt pedig napról-napra tanubizonyosságot nyújt nehadseregünk megintolhatatlan, ellenállóképességéről. Három heti harc után sem érték el Comblest és Péronne-t, amelyre törekedtek. De a mi védelmi erőnk napról-napra erősödik.

Ezzel az erősödéssel számolt ellenfeleink hadvezetősége, de emellett nagy tévedésbe esett. Azt hitték: Verdun csak tüzérségi fogjuk támadni, gyalogságunk csak védelemre fog ott szorítkozni. Ehelyett azonban néhány nap alatt, a Masséi jobbra Souvillenet és Laufféneli támadási frontunkat előrevittük, úgy, hogy most vopalaink a Fleury-Souville erdei ut keresztező pontjaira nyúlnak. Verdun belső védelmi vonalának egy újabb benyomása! Hogy ez lehetséges volt, megmutathatja az ellenségek, hogy az iniciatívát korántsem vette ki a kezünkől.

Az ellenséges lapok még kevés idővel ezelőtt is azon a nézetben voltak, hogy az angol-francia offenzívának kihatása abban áll, hogy szabad elhatározásunktól megfoszt beonunket a mi erőinket arra a tere szorítja, amely a szövetségesek legfelsőbb haditanácsának a legmegelőzőbb. A „Nation” azt írta, hogy Németország mindenütt inkább engedni fog, sem hogy nyugaton megveresse magát. Így a mi nyugati offenzívánk csakhamar éreztető lesz Stanislauban, a fontos galiciai csomópontban, vagy Baranovicinél, északon pedig a Pripjet-mocsarak tájékán.

Hogyan is áll tehát a mi keleti frontunk a valóságban? A baranovici harcok fontos területektől nem fosztottak meg minket. Az oroszok Pinsk felé töro terve nem jutott a megvalósulásig. Ehelyett elterjesztették a mesét, hogy a nevezett várost kiürítették. A Stochodnál az oroszok erős osztagokkal kiakarták kényszeríteni az átkelést, de ismétlenül vissza dobattak. Gróf Bothmer nehadserege Bucacnál néhez támadásokat volt kénytelen kiállni. Ha sikerült is dénel az oroszoknak keskeny sávokban behatolnia, a német és osztrak-magyar tartalékcsoportok azonnal kiverték őket onnan. **Az eredmény az, hogy az óriási túlerőben lévő oroszok minden támadása megúsult.** Ehelyett Stanislauban nem esett keleti ellenségnek kezébe és a helyzet nem az, hogy a Dnyesztertől délre nagyobb sikereket érjessen el. Kolomeától keletre 8 nap óta nem tud elője nyomulni és na **nikincyanél a Kárpátok átjárói lenyegeti is, bizonyos, hogy a Pflanzer-Baltin nehadsereg fel tudja őket ott tartóztatni.** Bukovinában — mint említettük — az orosz erőket a Moldova északi parti partjára vetették vissza. E feladat teljesítése után szövetségesünk a folyó jobb partját erősen tartja, s ezzel megsemmisítette az oroszoknak azt a reményét, hogy a román natar hosszabban Erdélybe behatoljanak. Az orosz előretörésnek e megállítását ellenséges oldalról namis jelentések rendszer-

vel takargatják, melyek óriási zsákmányról és nagyszámu fogolyról szólnak.

Az olasz harctér, ahol Cadorna, az oroszoktól indirekt támogatva könnyű munkát remélt, azt mutatja, hogy heves támadásoknak egész sorozata nem hozott számukra számbevehető eredményt. Szövetségesünk megtartotta azokat az állásokat, ahova az orosz offenzíva kezdetén vonult, s ezzel tanubizonyosságot tett a vezetés rugékonyságáról, s a csapatok összetartásáról. A „Morning Post” ugyan azt véli, hogy az osztrak déli sereget megverték, jól lehet az stratégiai szempontból úgyéne vonult hátrább fekvő állásába, de egyszerűs mind minden angol újságot óva int attól, hogy az olaszok következendő feladatait fél vátról tekintsek. „Az osztrakoknál, természetesen erősegeiket tekintve, iróatátróésról aigva beszélhetünk.” Azóta rengeteg olasz elvárzt szövetségesünk állásai előtt. E Cadorna? Egy egész év alatt a csatlósásoknak egész sorozatát eme át, úgy, amint azt egy minős hadsereg parancsnoka még soha.

Minden hadszíntéren a legszebb kilátásaink vannak a jövőre nézve és az ellenség hazug jelentésének nem fog sikerülni a német nép nyugalmát, megintoltságát és belátását elrapolni. Ezeket a néperényeket éreznia kell maga mögött a katonának, ha a naza védelmében mindenét örömmel kockáztatja.

Gyógyszer és drogua.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Az aradi gyógyszerészek és drogueristák között évek óta éles ellentétek uralkodnak. A gyógyszerészek már hosszabb ideje rossz szemmel nézik, hogy gyógyszeresek olyan dolgokat is tartanak üzletükben, melyeknek árusítását a közegészségügyi rendelet csakis a gyógyszer-táraknak engedi meg, viszont a drogueristák sem veszik jó néven, hogy illatszerek, likőrök, fésük, kefék és más hasonlók gyógyszer-tárakban kaphatók, holott azt mondják, ezeknek árusításához külön iparengedélyre van szükség. A gyógyszerészek rövid idővel ezelőtt feljelentést adtak be a rendőrség kihágási bíróságánál a drogueristák ellen. A feljelentésükben elmondják, hogy azok, noha a közegészségügyi rendelet azt nem engedi meg, aspirint, kinint, sajodint, Scot-Emulsiót és más ilyen különlegességekkel is kiszolgálják a közönséget és ezért közegészségügyi kihágás emén kérték megbüntetésüket. Az ügyben Grumáz László dr. rendőrkapitány, rendőri büntetőbíró ma tartotta meg a tárgyalást, melyen azopban ítélethozatalra nem került a sor.

A gyógyszerész-testület képviselőjében Sugar Jenő dr. ügyvéd jelent meg a tárgyaláson, míg a megvádolt drogueristák személyesen jelentek meg. Grumáz dr. kihallgatta Votek Alajost, Vas Sándornót, Hanzu Nestort és O. d. r. Lászlót, akik mind egybechangzóan azt mondták, hogy igaz ugyan, hogy az említett dolgokat rá tartukon tartják, de nem magánlelt részere, hanem csakis azért, mert üzleti összeköttetésben állanak gyógyszer-tárakkal és kórházakkal, amelyeknek ezeket azadjítják. Magánosoknak soha nem adják ezekből és nem is adnak.

A gyógyszerész-testület nevében Sugar dr. bejelentette, hogy ügyfeleinek határozott tudomásuk van arról, hogy a közönség is kaphat ezekből a szabály szerint csakis gyógyszer-tárakban kiadható szerekből. Sőt bejelentette azt is, hogy megbízottjai hajlandók ezt bizonyítani is és erre nézve majd be fogja jelenteni a megidézendő tanukat.

A kihágási bíró a tárgyalás folytatását elha azopba és beidézi majd a tanukat és csak azoknak kihallgatása után hoz ítéletet.

Kormánynyilatkozat a russzofilek elutasításáról.

(Bratianu nem ül fel Filipescunak. — Egy tábornok a hadsereg hangulatáról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, július 18.

Bukarest. A román kormány hivatalos lapja a „Viitorul” a russzofilek ama hiteszteléseivel szemben, hogy köztük és a kormány között titkos egyezség volna, a következő cátozatot teszi közzé:

A federalisták kimerülöben vannak mióta az ország nem törődik két év óta tartó eredménytelen erőlködéseikkel. Ez az egyetlen megállapítás elege igazolja, mily nagy munkára vállalkoztak Ionescu és Filipescu.

Es csakugyan ez urak bohóckodása túl hosszú ideig tart és kiüssza mögötti dolgait sokkal jobban ismeri az ország, sem mint valamire is méltatna akciójukat. Ugyan mi mondani valójuk van meg? Megint a pillanatról fogunk beszélni, melyről két év óta mondják, hogy itt van és ugyan annyiszor állapították meg, hogy el lett szalasztva, hogy megint azt mondassák, hogy itt a pillanat.

A vártakozó megállapítások kétségtelenül bizonyítják a federalisták megbízhatatlanságát és a kormány igazi előre látását, mely csakugyan nem mulasztotta el a pillanatot s megkímélte az országot és annak érdekeit az ő kívánságuk szerinti beavatkozásától. Az ország és nép bajáról bizonyára nem tagnak beszélni. Így nem csoda, ha minden tisztességes és hazatias ember ente ez uszito elemek munkáját, akik hataiomhoz akarnak jutni az ellentetek legvegzetesebb kitesztéseivel és az elegettelenségnek a legtelketlenebb módon való telelesztésével.

Bukarest. Filipescu a volt hadügyminiszter az Epokában azzal fejegetődzött, hogy nemsokára olyan csapást mér a kormányra, különösen a hadvezetőségre, hogy feltétlenül be kell következnie a kormány és rendszere bukásának. Egész csinjét arra alapította, hogy szerinte a hadseregben nagy az elegettelenség. Egyrészt azért, mert az új egyenruha nem tesz a tisztikarnak, mert kisült volna, hogy nagy visszaélések történtek az egyenruhák szállítása alkalmával, másrészt a tisztikar elégettelen a kormány háborus politikájával.

A Libertatea ez ügyben egy a hadügyminiszterrel jó viszonyban álló tábornoktól kért felvilágosítást. A megkeresett tábornok a következőket válaszolta:

— Nevetséges dolog feltételezni, hogy valamely ország tisztikara mozgalmat indítson azért, mert neki az egyenruha nem ietszik. Ez nem a tisztikarnak az ügye. Még kevésbé a visszaélések, amelyek kizárólag a számvetéséget illetik. Viszont, hogy a tisztikar a kormány háborus politikája miatt elégettelenednének, újlag keptelenség, mert tudva lévő, hogy a tisztikar nem politizál. A mi politikánk, a fegyelem és ez — hála isten-

nek — meg van nálunk, mert mondhatom, hogy ha nyilatkozunk kellene, az egész ország nyomban meggyőződhetne arról, hogy a tisztikar és az egész hadsereg bizik a kormányban és feltétlen odaadással van urakodója iránt, akinek parancsát azonnal teljesítünk, mihelyt megjönne a hívó szó.

Zürich. A Westnik távirati ügynökség jelenti: A román rendőrség azokat az orosz zászlókat, melyeket az oroszbarátok az oroszok által jelentett győzelmek alkalmára kifiztek, nyomban eltávolította. Az orosz követség ez ellen tiltakozását fejezte ki. Bratianu miniszterének erre kénytelen volt az orosz diplomáciai képviselőt arra a tényre figyelmeztetni, hogy Románia semleges állam, ahol meg kell akadályozni a semlegesség minden megszararását.

Arkiknek két karácsonyuk van

(Aradi görög katolikusok országos akciója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

A munkási, eperjesi és hajdudorogi görög-kath. egyházmegyék területén, vagyis a magyar és ruthén görög katolikusok körében bevezetett új naptár használat üdvös reformja mozgásba kezd hozni az érdekeltek kedélyeit e három egyházmegye területén kívül is.

Arad hazatias, lelkes és tekintélyes számú magyarsága az első a vidékiek közt, mely kérelmező lépéseket tett az illetékes főhatóságoknál, hogy új a lelkipásztorkodás, mint a tanulók hitoktatása terén utaltassék át a római katolikus plébánia jogkörébe s ezáltal lehetőséget nyerjen arra, hogy szintén az új naptárt használja s ne legyen kénytelen az ünneplés ideje által sem magyarságát megtagadni, magát románnek mutatni és a román plébánia ünnepeivel azonosítani, midőn a Fel-sőmagyarországon, sőt a közeli Makón levő várkoronok immár mind új naptár szerint ünneplenek.

As aradi hívek egy országos kívánságnak első kitejezői és ezért ennek a kérdésnek nem részleges, hanem általános megoldása szükséges.

Megváltozván ugyanis a ruthén-magyar egyházmegyék ünnepeinek ideje, az ó-naptár szerinti ünnepek most már kizárólagos román ünnep jelleggel bírnak és ezért a három naptáregyeztő egyházmegye területéről elszakadt és román vidékre került ruthén és magyar görög-katholikusok is jogot formáltak ahhoz, hogy ne a románokkal, hanem ruthén-magyar testvéreivel egyidőben ünnepljen, hogy édes testvérek, szülő és gyermek egyazon ünnepet tartják, habár más vidéken laknak is.

Ez okból kívánatos, hogy ne a váltásó hely, hanem a maradandó anyanyelv és nemzetiség tétassék a naptárhasználat alapjává s így a ruthén-magyar görög-katholikusok bárhol az országban, tehát a munkási, eperjesi és hajdudorogi egyházmegyén kívül is az új naptárt kövessék s ezért, csak három egyház-

megyén kívül ne a román nyelvű görög-katholikus, hanem a római-katholikus plébániák lelkipásztori és hitoktatói jogkörébe rendeltessék.

Javolja ezen megoldást az a sok nehézség és felületesség is, melylyel a román plébániák részéről a hitoktatás nyelvét nem értő magyar és ruthén iskolásgyermek hitoktatása szokott elintéztetni, mely bajon csakis ezeknek a magyar nyelvű római-katholikus hittanórákra való átutalása segíthet.

Ezen és több más, főleg faji és nyelvi szempontból a ruthén-magyar görög katolikusok a románakta vidékeken idáig is jobban rokonszenvezett a római katolikus papsággal és templommal, mint a románnal, mely érzést a most beállott naptárkérdés természetesen még fokozza.

A jelenlegi területiális szempont különösen tarthatatlan még ama görög katolikus egyének és családok szempontjából, kik a leggyakoribb január elsői hivatalnok áthelyezések folytán a két naptár karácsonya közti időben változtatják lakhelyeiket, s ezért vagy karácsony nélkül maradnak, vagy kétszeri ünneplésben bővelkednek.

Így ha román helyről költözik valaki ruténra december 26. után, egyáltalán nincs alkalma ünnepeit, mert régi helyén az ó-naptár szerint még nem, új helyén pedig — a modern naptár szerint simulván — az ünnepek — már nem kap ünnepet. Ha pedig megtorlítja, új naptáru helyről költözik, vagy utazik ó-naptárua a kétféle karácsony közt, mindkét helyének különböző időbeli karácsonya rászik és a területiális elvnel fogva mindkettőnek megülésére kötelezi az egyház, tehát a költözés évében két karácsonyi kell ünneplenie, a mely dolog, ép úgy, mint az előbbi esetbeni ünnepek nélküli maradás: nevetséges abszurdum.

Az egyént tehát nem lehet a naptárhasználat tekintetében a hely szerint korlátozni, hanem csakis a születésnek bármely helyen magmaradó, állandó szempontja szerint.

Gyakorlatban a román ajku görög katolikusok is a nemzetiségi, nem pedig a helyi szempontot követi s ó-naptárban mindenütt ragaszkodik. Példa rá Budapest, melynek rutén-magyar görög katolikus plébániájával és már 1910. óta használja új naptárával a románok kezdettől fogva nem azonosítja magát, s bár külön román görög katolikus plébánia nincsen a fővárosban. A románok nem veszi igénybe Mellel budapesti görög katolikus plébános funkcióit és istentiszteleteit s nem ünnepel vele, hanem úgy segít magán, hogy az ó-naptár szerinti főünnepeken Siegescu dr. képviselő, egyetemi tanárnak, aki Lugos egyházmegyei felszentelt pap, az egyetem templomában tartani szokott román nyelvű istentiszteleteire jár. A fővárosi románok praxisa tehát példát szolgáltat a ruthén-magyar hitosoknak is a hasonló körülmények közti magatartásra és a kérdésnek megoldására.

Mivel a román vidékre származott magyar és ruthén szülőknek ott született és a román szülőkkel egyformán elkönyvelt gyermekeket nehéz a románoktól megkülönböztetni, legigasságosabb, ha a legutóbbi népszámlálásnak öbavallás alapján készült és a központi statisztikai hivatalnál elkönyvelt személyi adatok alapján vélelmentetnek a vitás egyének magyarnak, vagy románnak s es alapon bizáltatik el, hogy átváltandó-e az illető a helyi román katolikus plébánia jogkörébe, avagy a görög katolikus román egyházmegyén maradjandó-e?

Ezen országos ügy — melyben városunk görög katolikusok a kezdeményező — feltétlen elintéztést kíván a karácsonyi ünnepek előtt, hogy az akkor várható kételyeknek és zavarnak idejekorán eleje vétéssék.

Rács Lajos.

Odaláncolva a gépfegyverhez.

(Egy aradi zászlós a hős olasz hadnagyról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Az aradi társadalomnak egyik előkelő tagja, aki idén béke időben a kultura katonája, aki tollal küzd, most jött haza kilenc hónapi harctéri szolgálattól az olasz frontról. Ő mondotta el a háborúnak ezt az egyik legérdekesebb epizódját, amely nemcsak eseménynek szenzációja, de azért is szép, mert mutatja, hogy a mi tisztjeink az ellenség erejéit elég bátrak elismerni.

Alig bukott le a nap a vérvörösen izzó sziklás hegycsúcsok mögé, s alig jutottunk a nehéz nap után egy-kis pihenőhöz, midőn a tiszt fedezék telefonja megszólalt: „Halló! Ujság! Tudod-e, hogy az oroszok iszonyu erővel megtámadták az északi frontot.” Egy pár artikulatlan berregés, több szó nem hallatszott, s én ott maradtam a föld alatti lakostályom magányos éjszakájában nehéz gondolataimmal. Itt az olasz fronton nem állunk rosszul, ha taktikai okokból más állásba is térünk, de a lelkemben, minden bizalmam ellenére is, sötét árnyékok keltek életre. Végig futottam gondolataimban életrevalóságunk anynyi csodás emlékére, történelmi igazságokra s úgy éreztem, hogy ezer éves, viharokat kiáltott nemzetünket nem szabad féltenuk semmiféle ellenségtől. Ha még annyian vannak is!

As éjszaka szokatlan csendet hozott. Egy távoli ágyumoraj se zavarta ezt meg s ez annál szokatlanabb volt, mert napok óta véres tusák zajlottak le s csak tegnap este tele csapódott meg mindkét részen a harcütz.

A csend azonban jól esett. Nem a testem volt fáradt, ez már hozzászokott a kimerítő taradalmakhoz, a lelkem volt szomjas a magányosság, a zajtalanság bűvös itálára, erre a mennyel áldásra, amelyet oly kevésre becsültem egykor, a front mögött. Most teividuitam ide, a gondolataimból eltűntek lassan-lassan a fekete árnyékok s a szelid merengés holdas éjszakája vont a fölöttem sátorát.

A szemben álló ellenségre gondoltam. A „hítségű talianra”, amint nevezni szokták, a „vitéz olaszok”-ra, ahogy én őket megismerni tanultam. Szakítsunk végre ellenségeink lecsinylésével — gondoltam — s ismerjük be, amit eltagadni lehetetlen. Nem szűgyen ez!

Ilyen gondolatok között telt el az éjszaka s boldogan reméltem, hogy szelid és csendes napra virradunk. Csálódttam, amint itt már annyiszor. A tegnapi csendesség vihar előjele volt. Ki is tört az éjféltől hamarosan. Reggel 4 órakor olyan pergőtűzet kaptunk, hogy 6 óra hosszat alig tudunk magunkra eszmélni. Körülbelül 9 órakor indultak rohamra az olaszok. Vártuk őket. Drótkadályainkhoz sem értek el, gépfegyversink és ágyúink tűzében csaknem egész roham oszlopuz megsemmisült, de nem hátráltak. Déli 12 órakor forrult a kooka s rövid előkészítő agyunaro után mi indultuk rohamra. A mi rohamainkat már ismerik az olaszok s tudják, hogy azt fenntartani lehetetlen. Egy roham után az ellenséget tartóztatlanul rohamunk előre. Az én osztogommal szemben egy gépfegyver ontotta a halált. Már tíz lépésre voltunk csak... az olasz még mindig lött, már csak öt lépés... a gépfegyver katog, jobbról-balról kidől mellőlem egy-egy ember; már csak két lépés... már csak egy... a töltényes

szalag meg mindig fut a gépfegyver rugói között, meg két emberem fordul le holtan — aztán beugrottunk az olaszok lövészárkába... Egy ember áll már csak a gépfegyver mellett, a többi részben halott, részben sebesülten nyög az árok tenekén, de ez az egy ember. — egy olasz hadnagy — még mindig lö és lö szakadatlanul... Egyszerre furódik beie 10—20 bajonett, mielőtt feltarthattam volna felbőszült embereimet. Olatuzok a halotthoz... füvegesező szemekkel nezeam, meg skarom fogni, leakarom tekinteni: nem lehet. Közvetlen halom, — a rettenetes füstől alig látok — még közelebb s akkor elborzadva, de egyszersmint tisztelettel nézek az olasz hadnagra. Ez a vitéz fia — ismerve a mi ellenállhatatlan rohamunkat — hogy meg ne lusson — odaláncoltatta magát a gépfegyveréhez s halaira szarva teljesítette a kötelességét. Ilyen és ehhez hasonló példátlan vitézség régen leszoktatott engem az olasz hadsereg aulandó lekicsinyléséről.

A hadnagyot a hőst, megillető temetéssel adtuk át az anyaföldnek.

Szebenyei József leleplezése.

(Semleges ujságírók egymás közt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 18.

Színhely: egy előkelő londoni szálló hallja, szereplő személyek: egy semleges (amerikai) ujságíró és Szebenyei József (szintén semleges: svéd, norvég, spanyol, vagy aminek akarod) ujságíró-kalandor. Rövidség kedvéért csak I. II. számmal fogjuk őket jelezni. Párolgó pucos mellett jókedvűen beszélgetnek a havanna szivar felhőjében.

I. — Nos kollega, nincs igazam? Tud ön a mai viszonyok között kedvezőbb helyzetet a mienknél?

II. — Igaza van. Semleges ujságírónak lenni körülbelül annyi, mint hadseregcsatlósónak. Szokott ön igazat írni Mister?

I. — Hova gondol? Ugyan megjárnam. Ki olvasná el a lapomat, ha én, csak egyszer is igazat írnék?

II. — Jól mondja: csak úgy tudjuk fenntartani a hitelünket s csak úgy fognak esküdni az igazságainkra, ha hazudunk. Rólam például azt tartják az olvasóim, hogy én vagyok a legpártatlanabb, legbizalomraméltóbb haditudósító...

I. Nagyon jó, szakasztott: az én esetem. Az én cikkeim címei is a legtökéletesebb semlegességet árulják el. Ezenkívül van egy titkom, amely az alfája és az omegája a semleges ujságírók kis kátájának.

II. — Halljuk!

I. — „Két lélek lakik keblemben”, amint Goethe mondaná. Azaz minden dologról két-féleképen írok: aszerint, hogy a pesszimista, vagy az optimista angol sajtónak adom el a cikkeket.

II. — Nagyszerű!

I. — Sőt: írok egy harmadik cikket is Németország számára, amely a következőképen kezdődik: Egy oszadott kunynóban ülök a Fleetstreet romjai között kilátással a St. Paulus páncélerőd törmelékeire.

II. — Ez aztán jól esik a németeknek.

I. — A következő cikkemben folytatom! A vad csőcselék éppen most lincsel meg egy toborzó tisztet. — Az ilyen dolgok tessék tönkre Albiont! Sőt már tönkre is tették, hiszen nem is városok, hanem összehútt és égett üszókhalmok már London, Liverpool, Manchester és Birmingham...

II. — Látja ezt, jól csinálta... Es elhiszik?

I. — Ujjonganak nekik Sőt, viharos teteszést arattam, midőn közöttem, hogy új Budekert adok ki a romvárosokról.

II. — De én is büszke vagyok ám az angol sajtóban véghez vitt munkásságomra.

I. Rajta, kollega, mondja el.

II. Tegnapi cikkem az „utolsó wurst”-ról egyenesen szenzációja volt. Hatigassa csak. „Németország utolsó kobásza egy frankfurti nentes kirakatában volt. A nadsereg is szemelvetett rá, a polgárság is. Ebből veres összeütkezés támadt, amelyben körülbelül 14000 civilt arattak le a gépfegyverek, míg végre is a kobászt a nadsereg parancsnoka fogyasztotta el.”

I. On művész, kollega.

II. Varon csak. A német császárról szóló tudósításomat olvassa csak el: „Szegény, öreg fehérhajú aggastyán. Megöszítette a leikiismeretturdatás, egész testében reszkette üll kocsijában gardistáitól kísérve, mikor Berlin utcáin a csőcselék szikkalival kísérte a palotáig.” Természetesen van a császárról egy másik cikkem is, amely szerint a háborútól megijesztett népi nyájassan int evikpuszit az öt éljenző sokaságnak.

I. Ennél én különb dolgot is csináltam. Meginterwieweltem Hindenburgot, aki — csak nekem — így nyilatkozott: Ha két hét alatt meg nem szűnik az Anglia elleni szükségtelen gyilkos támadás, eldobom kardomat, aztán telvesszem és Berlin ellen megyek.

II. Nekem is van egy nagyszerű két-laki megfigyelésem az angol olvasók számára. Az egyik arról szól, hogy Berlinben alig látok nyomorék és sebesült katonát, mert a német orvosok ügyessége 95 százalékot visszaszámít 24 óra belül a frontra, a másfajta temperamentumu londoni olvasó ellenben azt kapja táplálékul, hogy minden béna, vak és sánta katonát Németország fővárosába szállítanak. Es egész vidékeken nincs térti.

I. Es mi igaz ebből?

II. Elárulom önnek: az egyetlen férfi, akitnek a háboruban megadott Németországban az embonponitja: a semleges ujságíró!

A két semleges ujságíró melegen üdvözl egymást s elvonul újabb cikket írni.

Aki pedig azt hiszi, hogy ez tréfa, az forduljon a legerősebb angol élelap a „Punch” szerkesztőségéhez, ahol ezt a viccet egész komolyan megírták. Szebenyei Jóska nagyobb dicsőségére.

A nyári idény küszöbén

eiköltözés, lakasváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakcímeiket, ahova a lap küldését kívánják, pontos szétküldés szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatalnál idejekorán közöljék.

H I R E K.

Megakarták gyilkolni
a görög királyt.

(Tüntetés az uralkodó mellett.)

Ejzel 2 órakor érkezett
telefonjelentés.

Budapest, július 18.

Bécs. Legújabb athéni jelentések szerint a jelek szaporodnak arra nézve, hogy a tatói kastély lebégése gyújtogatásra vezethető vissza. Hivatalos jelentések szerint is tagadhatatlan az tény, hogy a tűz egyszerre több helyen ütött ki, főképpen a királyi palota közelében. Athénben azt hiszik, hogy a király ilyen módon való meggyilkolása volt tervbe véve. Elterjedt Athénben az a hír is, hogy a nyomok a francia követség felé vezetnek. A nép újabbán is nagy óvációnkat rendezett a királynak.

Zürich. Athénben vasárnap délelőtt tíz órakor leadott távirat ezt jelenti a tatói tüzvészről: Mint egy ötven évszázados pusztító erővel a tatói királyi birtokon kitört óriási tűz. A katasztrófa, a melynek a belügyminisztériumból való hírek szerint harmincöt halott és vagy ötven sebesült az áldozata, Athénben rendkívüli izgalmat keltett, mert nem akarnak ejtlni azok a híresztelések, hogy a tűz a vezénylesték gyújtogatása folytán támadt. Az Akropolisz és a Nea Himéra azt írják, hogy a tűz kitörésének módja kizár minden véletlenséggel magyarázható okot. A tűz egyidőben több helyen ütött ki s arról is beszélnek, hogy a lángok hamarabb érték el a király új kiseléyát, semmint rendes erődéges esetben lehetséges lett volna.

Általános részvételt kelt Dallaporta ezredesnek, Konstantin király bizalmasának tragikus halála; az ezredes a király közvetlen környezetében szolgáló két tisztel együtt a tűzben lelte halálát. A király maga is nagy veszedelamben forgott. Olyan közel ment az égő kastélyhoz, hogy haja megperzséledett s a ráhulló szikráktól egyenruhája jobb vállon tüzet fogott. A tojító tüst a királyt elkábította úgy, hogy automobiljába kellett emelni. Athenben ezer meg ezer ember, köztük legnagyobb részben szolgálatból elbocsátott katonák, a királyi palota elé vonult és nagy óvációnokban részéltette a királyi párt. Az uralkodóház iránt a nép határtalan ragaszkodása a súlyos eszerecsenienség alkalmával nagyszerű módon nyilvánult meg.

Zürich. A Petite Parisienne jelenti Athénből: A tatói tüzvész egyre terjed: a ginettai erődében újabb tűz ütött ki, majd a Kitheron hegyen a vilai erődében langolt fel a vész, amely messze kerületben mindent elpusztított.

Aradiak nyaralása olasz földön.

(Ejszaka az Isonzó mentén . . .)

Az Aradi Közlöny írócsapatja.

Arad, július 18.

Balla Béla, a háziéred önkéntese, írja ezt a szép „tördői levelet“ olasz földről:

Olasz iront. Kedves Bözsike! Egy idő óta elmaradtak ki sorai. Talán megharagudott, hogy ritkán írok. Pedig higgye el Bözsike, nem rajtam múlik, hogy mikor írok. Hiszen időnkkel és akaratunkkal mindenképp más rendelkezik, csak épen mi magunk nem. De remélem, most, hogy a véres harcok elesendésütek, egy kissé majd gyakrabban írhatok. Nappalaim nem unalmasak, mert amíg világos van, nem szabad kimozdulnom lakásomból. De annál szebbek az esték. Ugy 9 óra tájban, mikor a csillagok már kibujtak, mi is kibujunk lakásunkból és a fűveszárók szélén üldögélve, élvezzük a kellemes éjjelt. Ilyenkor aztán a csillagok milliárdjai mellett új, mulo életű csillagok gyuladnak ki. A világító patronok száza pattannak el az égbolton, fényükkel versenyre kelve az ég csillagaival és egy pillanatra nappali fényt vetnek a vidékre.

Majd megjelenik a fényoszlop sárga-fehér fényesvaja a sötétben és mint bolygó üstökös, méltósággal imhelyog végig a láthatáron kutatva. Mikor két ellenséges fényoszlopból származó sugárkéve összetalálkozik, egymásba fonódnak; és percakig viszkodnak azon igyekezve, hogy egymást elfojtsák. Majd hirtelen ki alszanak. A sötét hegyoldalra pillanatra fény villan fel, pár másodperc múlva tompa puffanás, majd a fejünk felett elnyúló vonítás, vagy a nehéz lövegek sajátságos „lálál“-ja hangzik és végül éles csattanás valahol a közelben, az explozió hangja. Utána rendszerint valahol messze a hátunk mögött vörös lángok csapnak az ég felé, mőhon tépdesve a sötét láthatárt. Aztán minden elesendül. Csak néha sávarja meg a talombok itthonról szóló susogó meséjét, a gépfegyver berregése, vagy egy-egy puskalövés. . . Majd egyszerre az égőház vörhenyes fényét elfojtva, aranybitor esik jelenik meg az égbolton.

A csillagok hunyorgatni kezdenek, egyre halványulnak. A völgyből hűvös szellő indul. Itt a hangja. . . Mi kábultan, tézósan győrjünk fel köpenyünk galériáját. Aztán fáradtan fel-tápászkodunk, hogy mint otthon az éjszaka szomorú vándorai: a lumpok, mi is haza térjünk. Otthon aztán ágyuakon torgolódva nehezen várjuk, mikor lesz megint este, hogy a csillagok fényénél a lombos-ták alá ülve, kihallgassuk zizegő-susogó titokzatos meséjüket az édes otthonról, otthon hagyott kedvesekről. . .

Sok kézesök és üdvözlöt öreg harcoss barátjától.

— Személyi hír. Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, az Aradi Ejsz, Takerékpénztár vezérigazgatója, több heti kurára Karlsbadba utazott.

— Császári szózat a háború második évfordulóján. Berlinből jelenti: Mint a múlt évben, az idén is császári szózat fog megjelenni augusztus 1-én, a háború második évfordulóján a német nemzethez.

— Tűz az olasz főhadiszálláson. Luganóból jelenti: A milanói Se-colo jelenti, hogy e hó 15-ére virradó éjjel az olasz főhadiszállás és a király lakóháza közelében tűz támadt. Istállók és más épületek hamvadtak el. A király személyesen vezette az oltást.

— Temetés. Ma délután öt órakor Arad társadalmának öszinte és általános részvét mellett kísérték utolsó útjára Goldschmidt Miksát. Nagyszámú és előkelő közönség állta körül a koporsót a Boros Béni-teri házbán, ahonnan az elhunytat temették. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi hosszabb, megható gyászbeszédben bucsuztatta el a halottat, méltatva munkás életét, megemlékezvén a szegények iránt tanúsított jótékonyágáról. A halottat az aradi izraelita sirkertben helyezték örök nyugalomra.

— Ongyilkos orvosnő. Budapestről telefonálta tudósítók. Ma délután Nekam budapesti egyetemi tanár bőrgyógyászati klinikáján Kutassy Agostonné ur. a klinika Kongenoztályának kezelőnője revolverrel halálra lőtte magát. Mire az orvosok megérkeztek meghalt. Két revolut hagyott hátra, egyiket ügyvédjeinek a másikat Nekam Lajos egyetemi tanárnak. A nő francia születésű volt. Hosszabb idő óta elváltan élt férjétől, kitől két gyermeke született. Férje volt az első magyar aviatikus, ki a repüléssel komolyan foglalkozott, ő volt a ki a Fatimann telepítőket nálunk megismertette és népszerűsítette.

— Harminckét millió rubel el-sikkasztása. Stockholmból jelenti: A pétervári rendőrség nagy sikkasztásnak jött nyomára. A bünszövetkezet nagy összegeket sikkasztott el, melyeket adókban fizettek be. Az el-sikkasztott pénz összege harminckét millió rubel, melyből tíz milliót Al-gewsky főkormányzó lopott el, aki Nikolajevics nagyhercegnek kedvezőce volt.

— Megölte a viszontlátás öröme. Nagyváradról jelenti: Sándor Samuel hajdunánási gazdaember fia, Sándor Jakab 3-as novvéd sebesülten Nagyváradra került a SÁtc-utcai tartalékkórházba. A szülei régen nem hallottak róla, annál nagyobb volt az örömük, amikor megtudták, hogy fiuk Nagyváradra került, s sincs súlyosabb baja. Az öreg Sándor Samuel ellátogatott hát sebesült fiához. Vasárnap délután jutott be hozzá. Az öreg és a fia kölcsönös örömmel ölelték át egymást. Sándor Samuel csak ennyit mondott: „Fájdalom, a te szép fiad, az unokám, elesett a harcban, de nagy az örömöm, hogy téged fiam viszontláthatlak.“ Azután ott a fia karjai között meghalt. A hirtelen öröm ölte meg az öreg gazdálkodót. Holttestét Hajdunánásra szállítják és ott temetik el.

— Utazási igazolványok. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy tervbevevett utazásuk esetén saját jól felfogott érdekükben az utazás megkezdése előtt a rendőrhatalóságtól szerezzenek tájékozódást az iránt, hogy az utazás végpontja a hadműveleti terület határvonalába esik-e és ehhez képest szükséges-e az igazoló okmány váltása, mert csak jly módon lehetséges elkerülni a mind gyakrabban előforduló azon eseteket, amelyek az igazoló okmányok hiánya következtében az utazó közönséget a hadműveleti területek határvonalain való feltartóztatásnak s az ellenük esetleg megindítandó kihágási eljárásnak teszik ki.

— Nagy orosz lapok betiltása. Kopenhágából jelenti: A pétervári Novoje Vremja esti lapja szerint július 7-én betiltották az alkotmánypárti demokraták organumát, a Rjess-et, továbbá a Djen című radikális lapot, valamint a Szovremenoje Slovo című lapot, mert a дума tárgyalásairól kellemetlenül öszinte tudósításokat közölt.

— A francia hadsereg ellátása. Gentiől jelentik: Pierre Renaudi a Humanité reguabb számaiban két vezérekben foglalkozik a francia csapatok ellátásával, ami nagyon megbályegzi a pénzügyminiszteriumban uralkodó takarékosági rendszert. Renaudi szerint a francia katonák a természetbeni élelménzen kívül még huszonkét centimes élmezési pénzöt is kaptak. A háború kitérése óta a katonák zsebját egy soursól fölemelték huszonöt centimesre és ezt a lényt a francia sajtó heteken át ünnepele. Azóta a pénzügyminiszterium unszolására a hadvezetőség folyton megrövidíteni igyekszik a katonákat. Először is az élmezési pótlékot leszállították két centimessele, ezután a kenyéradagot csökkentették hétszáz grammról hatszázötvenre. A katonák addig panaszkodtak, míg végre az idén március 28-án nyáielükön visszakaptak a lehozott két centimeset. A bor ára, amely egy évvel ezelőtt még harminc centimes volt literanként, ekkor ötven, majd hetven centimesre emelkedett, ami nagyon megterheli a katonák tárcáját. A katonák csak papírosan kapnak bort, a valóságban azonban meg kell vásárolniok és így van a többi természetben ígért élelmiszerről is. A huszonkét centimes élmezési pénzből kell a katonáknak főzeleket, borotvát, szappant, ecetet vásárolniok. Renaudi kizárta, hogy a katonák öt centimeset rajzolnak az élmezésükre. A francia hadvezetőségnek ez a takarékosága arra vezetett vissza, hogy R. J. J. pénzügyminiszter kijelentette, hogy már nem tud több pénzt szerezni.

— Halálozás. Blau Zsigmond kereskedő, a simonai kapúti izraelita temetőben, egy szentén az oitani hitelszövetkezeti igazgatóság elnöke életének 74-ik évében, július 17-én meghalt. Július 20-án temetik.

— Ozevgy Lamboy Miksné, Richter Margit tegnap ötven éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése holnap, szerda délután félöt órakor lesz a Pótenberg Erőműve 4. számú házból.

— D'Annunzio főékesítése a vitézségi éremmel. Luganóból jelenné: A Carriere d'una Sera hasáboxat szentel D'Annunzio ünneplésnek, abból az alkalomból, hogy megkapta a vitézségi érmét. Az ünnep július 9-én folyt le Velenében a Márkus-téren óriási közönség jelenlétében. Egyszerre öt olasz és két francia repülőt tüntettek ki, akik közül a sötét szeműveges poéta kellett természetesen a legnagyobb érdeklődést. Először szólították elő és a tengeri repülőosztály parancsnoka beszédet intézett hozzá, amelyben D'Annunziót olyképen aposztrofálta, mint „aki az olasz népet a szent háborúra serkentette” és mint aki „elsőnek vitte meg a hirt a levegőn keresztül. Triesziben, hogy közeledik a felszabadulás órája.” Thaur de Revel admirális ezután az ezüst érmét föltűzte a kitüntetett mellére. A nyilvános ünnep után hatvan terítéses lakoma következett, amelyen D'Annunzio hosszabb beszédet mondott. Azzal kezdte, hogy ebben a világrengő háborúban a hősök hallgataak. Ezután a „hős” akkairól csak egy szót a szó, amely nem is rekedt beléje vagy egy órában kereszül. Ünnepele a latin népek bátorságát és azt mondotta, hogy ezeket nem kell korbácsolni kergetni a h. retérre, mert a lelkesedés viszi őket oda. Végezetül megemlékezett, hogy az olasz fegyverek győzni fognak a „barbárokkal” szemben.

— A vak katonáknak. Faragó Gyula (Arad) öt Hesz Erzs (Lőrösnáza) négy koromát küldött a vak katonák javára. Az összeget rendeltetési helyére juttatják.

— Eljegyzés. Fehér Ferenc tartalékos hadnagy, banktisztviselő Magyarokézsége eljegyezte Szilágyi Linnát.

— Hadiszappan. Wilhelm Guszter a nagyszaboni első, aradi cserépkályagágyas Wagner-utca 5. mint ismeretes megtalált egy szappant, amely tisztá záros febré agyagból, valamint piszkot és foltot tisztító alkáliktól áll. A szappan mai magas ára mellett ez a szappan egy olcsó és kitűnő tisztító szer mindezen háztartásban (főleg fehérnemű és ruhatisztásra) és a népórtnek igen nagy szolgálatot tesz. Erre a szappanra megrendeléseket ellógad Nemetsz János utóla Klusich m. cég Szászvárosban, anonnán az árut naponta postán és vasúton küldik szét.

— Underwood-gépíró és gyorsíró szakiskola Zutter és Honos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott iraszmunkák és sokszorosítások a legújanyosabban vállaltatnak. 4697

IRASZMUNKÁK.

(Uj király — uj törvény.) Csaban és környékön mindenki ismeri a mosány turfangos esza sikkonyi magyarokat. A sikkonyiak tudvalevőleg nagyon szeretik hazájukat — a városban. Nagy puvalitást szoktak vezetni minden engedély nélkül a koros csakorra hamlozanyaban is. Egy parlamenti földbirtokos meg sokakozta már a garázdaalkodókat. Először jószáradatuk figyelemzette őket, mikor pedig ismételtén megjelentek csolnakon a földje végében, megfenyegette őket:

- Ha meg egyszer itt látom magukat, beléjük lovolk.
- Miért? — kérdezték a sikkonyiak naiv ártatlansággal.
- Hat nem tudják, hogy engedély nélkül nem szabad halaszni?
- Ki bírja meg ezt?
- A törvény. Most hoztak erre uj törvényt.
- Na már ezt nem hisszük — mondta rávass mosonyai az egyik magyar. Nekünk nyet ne mondjon az ur. Uj törvényt csak uj király csinál. Mitálunk pedig mince uj király, mert meg el az öreg Olasz, hogy tarisa is meg az Ursten sokáig!

Es nyugodt lelkiismerettel tovább evettek és — tovább halasztaik...

(A nemzetgazdász.) Wolhyniából sebesülten hazakereszt aradi altiszt mesette az alábbi háborús esetet.

A nagy zűrzavarban a tábori konyhák hátramaradt. Nyersanyag felett rendelkezniük bőven, tehát csak arról volt szó, hogy ki készíti el a gulyást? A káplár nyomban hozza letott a szükséges személyzet összeállításához:

- Mi a maga foglalkozása civikben?
- Penztárnok vagyok egy bazamban.
- Aljon félre! Nem használható.
- Maga micsoda — kérdezte egy civikeres honvédőtől.
- En paplan készítő vagyok.
- Nem kell! Maga is mehet hátra.
- Hát maga ott a jobbsarkon milyen mesterséget folytat?
- Tanári pályán működöm, a nemzetgazdászokat tanítom.
- Rendben van, akkor ért a kramplához, maga fogja a burgonyát meghámozni...

(Gránát mentes.) Uj csapatok érkeznek a harotérre. Persze, mint mindent, ami idegen és újserű, nehezen szokja meg az ember, de lassan

mégis úgy éri magát az öreg katona is a lövészekben, mintha állandóan földbe ázott lakása lett volna. Csak az aggodalmas és a gránát sivítéka okoz egy kis riadalmat különösen kezdetben. Azonban a fiatalabbak, akik régebben tartózkodnak a fedezékben kioktatják az öregeket:

- Ne félj komám, tégy úgy, mint én, ki már kitene hősapja tartózkodok itt, csak kutya bajom, csak etetni kell a módját.
- Ugyan öcsém, mondja meg, hogy csinálja.
- Nagyon egyszerű. Annyi az egész, hogy nem szabad a golyónak elbe állni, csak kész...

REGUABB.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Hága. A Central News jelenti Newyorkból: Pénteken egy nagy arzenában tűz ütött ki, melynek következtében negyszázezer nehéz gránát elpusztult. A gránátok Mexikó határára voltak szanva. Az arzenál gyorsan víz alá helyezték úgy, hogy igen sok gránátot sikerült a felrobbanástól megmeneni.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelertik Stockholmól: Az orosz birodalmi gyűlés a lennke beszégetes tolytatott néhány újsággal a lengyei kérdésről. Az a lennok kijelentette hogy Anglia különösen érdekeve van a nemzetisegi kérdés megoldásában. A kúto.ának es pedig esetleg a nemzetközi konferencianak kell Lengyelország határanak kérdeset megállapítani Lengyelország autonómiaja kizárólag Oroszország belső ügye. Ami a zsony kérdesét illeti, Amerika van érdekeve. Az amerikai köicsont is könnyebben lehetne megkapni, ha Oroszországban megszűntetnek a zsidók szabadságának korlátozást.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÜZLEKEDÉS

Femtarjak beszolgálatasa. (Megkezelek a bizottsagok működésüket.)

Arad, július 18

Arad város területén a beszo gallatandó fen és díomtarjak a v. elere két bizottságot alakított a pörigármester.

Az I. számú bizottság elnökül Kics Ferenc, helyettes elnökül Vértés Károlyt, szakértőjéül pedig Rozán Vilmost nevezte ki. Ezen bizottság működési helyéül az ifjúsági városi (Kapa-utca) községi elemi leányiskola tanterme jelölte ki. A bizottság hatásköré kiterjed a Városháza, a Széchenyi, Perényi Magyar és Borona-utcaik vonalától délre eső városrésze; ezen határvonalat képző utcáik lakói is az I. számú bizottsághoz tartoznak.

A II. számú bizottságba elnökül Cirkák Márton, helyettes elnökül Conor Ottót szakértőül pedig Hönig Ottót küldte ki. A bizottság működési helyéül az uttelepi községi fiúiskola tantermet jelölte meg. A bizottság hatásköre a fentebb felsorolt utcák utvonaltól északra eső városrészekre, továbbá Sága, Pottura, Gáj külváros és a tanyákra terjed ki.

Ezen kiküldött bizottságok július 28-ától augusztus hó 1. napjáig a font megjelölt helyeken fognak működni; a hivatalos óráikat

pedig délelőtt 8-12-ig és délután 2-6-ig alapította meg a polgármester. Az átvételi bizottság 1916. évi július hó 18., 19., 20., 21. és 22. napján iparüzőknél és kereskedőknél, továbbá a szállodás-vendéglős és kávéipar, ugy szintén a sütő- és cukrászipar körébe tartozó vállalatoknál, egyesületek stb. meg fog jelenni, a hadicélokra igénybevett fémtárgyakat meg fogja tekinteni, a beszolgáltatóndó mennyiséget meg fogja határozni és beszolgáltatódnak kijelölt tárgyakat tartalmazó jegyzék kiállítására mellett az átvételi helyre leendő beszállításra határidőt fog kitűzni.

Fontos feladat a beszolgáltatásra kötelezettek, a fémtárgyakat az átvételi bizottság megjelenéséig megtekintésre kész tartani kötelezettség.

TORVENYKEZÉS.

§ Vesztegetési vád egy sorozáson. A nagyváradi törvényszék tegnap ítélkezett Neumann Adolfné Farkas Lili bűnperében, a gyorsított eljárás szerint ítélkező bíróság. Azal vádolták Neumann Adolfnét, hogy az ősi magyarországi sorozás előtt 80 koronát küldött megvesztegetésül Szép Bálint segéd jegyzőnek. Azt kérte, ne történjen bántódása az urának, ha nem is áll elő, majd később meg az ura sor alá, mikor a kórházi bizonyítványa megérkezik a katonaságtól: Szép Bálint visszaküldte a pénzt és megtette a följelentést, azonban a bíróság fölmentette Neumannét a vád alól, igazoltnak véve, hogy csak a katonai tanácsokért adott tiszteletdíjra szánta az asszony a pénzt. Neumann csakugyan később állt pótsorozáson Nagyváradon és itt bevették, azóta már a fronton is van. Az ügyessé főlebbezett a fölmentő ítélet ellen.

Uj könyvek.

* A Társaság Dobay István lapjának e heti száma is változatos, gazdag szépirodalmi tartalommal jelent meg és ezáltal is tele van aktuális és érdekes fotográfiákkal és eredeti haretéri fölvételekkel. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota.

* A Nyugat szépirodalmi folyóirat július 16-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Nagy Zoltán: A Nevető Ember legendája. (Novella.) Laczkó Géza: A fügefű. (Vers.) Zipriss Aladár: Tört szavak. Kertész István: Egy szív halála. (Vers.) Bálint Aladár: Az Erzsébet emlékmű. Ady Endre: Babits Mihály könyve. — A régi Isten (Verse.) Figyelő. Disputa. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: egy évre 28 K, félévre 14 K. Egyes szám ára 1 K 40 fillér. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

NYÁRI SZINHÁZ

Szerda, 1916. július hó 19-én:
Fényes Annuska vendégtalálkozóval:

E v i k e.

Vígjáték 3 felvonásban.

Kezdete este fél 9 órakor.

A szerkesztésért felel:

Budnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget)

Limbeck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetésrendező vállalata.

Özv. Reicher Kálmánné a saját, ugy szintén az aó íróttak nevében is szomorodott szívvel tudatja a hön szeretett és felejtethetlen jó leány, testvér, sógornő és rokon.

özv. Lamboy Miksáné

szül. Reicher Margitnak.

folyó évi július hó 17-én, déli 12 órakor, életének 50-ik évében, rövid szenvedés után az aradmegyei kórházban, a Mindenható bölcs akaratához képest történt jobblétre szenderültét.

A felelthetetlen kedves halott földi maradványai folyó évi július hó 19-én, délután 1/5 órakor fognak Pöltenberg Ernő-utca 4. számú gyászházban a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírhelyben az örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozat a boldogult lelki üdvéért július hó 28-án délelőtt 10 órakor fog a főtisztelendő minorita-atyák szentegyházában a Mindenhatónak bemutatgatni.

Pihenése eszöndes, emléke áldott legyen!

Arad, 1916. július hó 18.

Ifj. Reicher Károly, özv. Altmann Edéné szül. Reicher Irma, testvérei. Lamboy Károly, Lamboy József, özv. Majos Tiborné, ifj. Reicher Károlyné, sógorai és sógornői. Reicher Ernő, Reicher András, Altmann Ferenc, Altmann Béla, Altmann Kálmán, unokatestvérei. 21

Hátszegi Felső Kereskedelmi Iskola.

Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiu- és leány-internatus. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszebb és legegészségesebb vidékén. 8027

„Matteine“

poloska és molyirtó vállalat

Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-43.

(Tulajdonos: Fischer)

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csakoly évi bérért. — Poloskák és ezek peiéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorkat, sem semmi más nem távolítottatik el s így az irtási munkálat a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Uraságok,

gazdászok és kereskedők
figyelmébe!

Hadj foglyok és munkások részére:

férfi ruha, bakkanos és komisz-íngék, lábravalóval bármely nagy mennyiségben olcsó áron kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

Burgonya nagy kivitel üzlet Aradon!

Felhívom a burgonya kereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai élelmezési raktárakat, hogy waggantótelenként és kiesinyben jó, egészséges

uj rózsaburgonya

nálam naponta kapható. Továbbá ha

zöldfőzeléket,

vagy bármily

gyümölcsöt

őhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a n. é. közönség figyelmét gazdasági és gyümölcs-kosaráimra, melyeket a legolcsóbb napi áron adok el. — Zöldfőzeléket és gyümölcsöt legmagasabb áron vásárolok. Minden esütőzőkön és pénteken friss hal. Vidéki megbízások legpontosabban eszközödtetnek.

Luttwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

SIROLIN "Roche"

nyelbelegések, számarthurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenképpen, aki hosszabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használhatnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét sirolin használata jelentékenyen csökkenti.
4. Szürolózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyszerárban, ára 4 Korona.

139—1916. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kiszjenői kir. járásbírósnak 1915. évi 2882. számú végzése következtében Dr. Reiner Albert ügyvéd által képviselt Krisán Ilie javára 114 korona s járulékal erejéig 1916. évi május hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kocsi, 16 stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kiszjenői kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 1687/2. számú végzése folytán 114 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 1. napjától járó 5% kamataj, 1/2% váltódíj és

eddig összesen 70 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Zerádon leendő megtartására 1916. évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alui is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kiszjenőn, 1916. évi július hó 13. napján. Balassa, kir. bír. végrehajtó.

özv. Szalkai Árminné

hímző és fehérnemű üzlete, előnyomda Arad, Weitzer János-u. 13. (Főpostával szemben.)

Női és férfi, gyermek kelengyék, intézeti és kórházi fehérneműek, legfinomabb anyagból, színes és fehér hímzések, fehérnemű varrások olcsó árban készülnek. — Uri leányok fehérnemű varrás, hímzés és szabás tanítására felvétetnek. 8418

1816—916. tkvi szám.

Arverés.

A Magyar Földhitelintézet végrehajtónak Koreck Gusztáv végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 6430 korona 53 fillér tőkekövetelés és járulékal behajtása, végett a Körösbökenyi kir. járásbírósnak területén levő, Köved községben fekvő s a köved 342. sz. tjkvben A. I. 8. sorsz. (1192., 1823/b., 1824., 1825/b., 1826. és 1837/a., 2.) hrsz. alatt foglalt Koreck Gusztáv nevében álló, szántóból, rétből, legelőből és erdőből álló ingatlanra, 179,980 korona kiküldetési árban elrendelte. Az árverést 1916. évi augusztus hó 5. napján délelőtt 10 órakor Köved községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kiküldetési árnál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kiküldetési ár 10%-át közpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnék átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. évi LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908. évi XLII t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a

kiküldetési árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldetési ár százaléká szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLII. 25. §.)

Körösbökenyi, 1916. évi április hó 7. napján.

A körösbökenyi kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóság. 8748

15291—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagym. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 42972—916. sz. rendeletével, a zsiradékoknak és olajoknak a gyógyszerészet körében való felhasználása tárgyában akként rendelkezett, hogy a gyógyszerkönyv és orvosi rendelvény alapján készített gyógyszerek, ugyancsak az engedélyezett gyógyszerkülönlegességek előállításához emberi tápiátékul alkalmas szalonnát, zsirt, természetes, akár tr. ss, akár olvasztott vaját, mesterséges vaját, vagy margarint, valamint bármiféle más állati és növényi zsirt, zsiradékot és olajat az 1863—1916. M. E. számú rendeletben megállapított korlátokra való tekintet nélkül szabad felhasználni, feldolgozni, idegen anyaggal keverni, vagy egyébként átváltoztatni.

Arad, 1916. július hó 1.

Green főkapitány.

Ocska, használt

ólomcöveket
és egyéb

ólomtárgyakat
megvételre keresünk.
Aradi nyomda részvénytársaság.

100 waggon tűzifa la.

kapható

3728

Indrei Jánosnál
Czebe, p. Körösbánya.

Értesítés!

Az

„Ibolya Doré“

készítmények a mai napról kezdve a következő árakban kerülnek forgatomba:

Ibolya Doré-crém 1 tégely	K. 1-50
Ibolya Doré-szappan 1 drb	K. 1-50
Ibolya Doré-tej 1 üveg	K. 1-50
Ibolya Doré-hőigypor 1 dob.	K. 1-50

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni.
Hajfestő
a „Melogen“. Ára 2-40 korona.

Szörvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrt arca, nyaka vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt órákig eltávolítható. — Ára utasítással 1 korona.

A fenti szernek kapcsoltár a készítőnél **Haj és Arpad** gyógyszer-tárban
ARAD, Andrássy-tér 22. sz.
A le... 1916. évi... az Aradmegyei Közhírhás számára.

Fehér és fekete
Vászon czipők

minden nagyságban,
nagy választékban

CIPŐTÖZSDE

Andrássy-ut 22. :: Telefon 10—44.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kivánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Első kísérlet

meggyőzte mindenkit a Mimosa-tejcrém csodás arcfinomító hatásáról. Egy tégely 1 korona Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

Melyik vidéki urtelmber vigasztalna meg bánatos fiatal özvegyet, az írjon „Boru után derű”, a lapban jelezve. 8755

American

Hair-Petrol Dr. William Patterson a hajhullás és korpaképződés legbiztosabb ellenszere. Egy üveg 2 korona Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

GYOGYASZAT.

Egy üveg

legfinomabb ecet-eszencia, mely 2/3 liter kellemes ízű asztali-ecet készítésére elegendő, 1 korona Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

As angol

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

ALKALMAZÁST NYER.

Irodai teendőkből

jártas ügyvezetőt keres a Városliget Gyámoltó Orsz. Egyesület Aradi Filokja, Arad, Andrassy-tér 3. 8749

Szerény igényű

házi-kisasszony felvétetik. Perényi-utca 11. 8752

Egy intelligens,

4 polgári végzett leányt elárústónőnek felvesszünk. Ingusz 1. és Fia. 8758

10 és 11 éves gyermek mellé keresek német kisasszonyt, aki zongorázni tud, előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban. 8758

Egy szerény igényű

kisasszony 2 éves leányka mellé felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 8757

Szolid leány

mint kiszolgálóné vidéki fűszerüzletben, teljes ellátás és némi fizetéssel, felvétetik. Érdeklődni lehet Reich köztulaj, Arad. 8684

4 közepiskolát végzett

jóerkölcsű fiu megfelelő fizetés mellett gyakornokul felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk „Megbízható” jellegre. 8691

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiu, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatal asszony,

kia háztartás minden dolgát végzi, lehetőleg 7 éves gyermekével, kisebb családdal, vagy magános urnő vagy urhoz, vidékre is, ajánlkozik Cim Bodelpacher-u. 18. 8748

Vizsgázott gépész

cséplésre ajánlkozik. Bármily gépjavitást vagy szerelést is elvállal. Arad. Csiky Gergely-u. 10/a. 8740

Deutsches Fräulein

mit Klavierkenntnissen, sucht Stelle als Erzieherin zu 1 oder 2 Kindern. Adresse in der Administration des Blattes. 8748

Fiatal

fűszer- és vegyesáru szakmában jártas segéd, teljes ellátással és fizetéssel, alkalmazást keres. Halamaj György, Boroshebes. 8748

Házvezetőnőnek,

kulesárnőnek, anyahelyettesnek ajánlkozik finomlelkű, megbízható fiatal uriaszony. Cim a kiadóhivatalban. 1961

Némileg gyakorlott,

jővelevő háziasszony, rőtös- vagy fűszerüzletben kiszolgálónéi alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 8661

Irodai alkalmazást keres

egy III. alsó kereskedelmi osztályt végzett szorgalmas fiatalember. Cim: Rajkovicz Péter, Bocskai-tér 3. sz. 8727

INGATLAN.

Magánház

Közép- és Anich-utca sarkán szabad kézből eladó. Értekezni Schweidel József-utca 2-3. 8756

Belváros közelében

gyönyörű, modern magánház, gyönyörű nagy gyümölcsöskerttel, továbbá egy ugyancsak szép magánház, egy lakással, a belvárosban és egy kisebb ház szép udvar és kerttel, olcsón eladó. Bővebb felvilágosítást ad Vágó, Szabadság-tér 1. 8754

Kossuth-utca 46.,

Vécsey-utca 7. és Schweidel József-utca 1. szám alatti adómentes bérházak, szabad kézből eladók. Ügynökök díjaztatnak. Bővebbet Varga cukrász, Szabadság-tér. 8695

KIADÓ LAKÁS.

Butorozott lakás

2 szobás, fürdőszobával, szellős, a Weitzer János-u. közelében azonnalra kerestetik. Megkeresések a Weitzer János-utcai kórház felvételi irodájába kéretnek. 8788

3 szobás

udvari lakás, veteményes kerttel, elköltözés miatt augusztus 1-én, esetleg azonnal átadó. Török Ignác-utca 18. sz. 8749

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy l. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzlet célra igen alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

2 igáskocsi

teljesen jókarban, eladó. Tejcsarnok, Karolina-utca. 8744

Eladó:

egy gyönyörű, erős Steier-kocsi 1000 K-ért, munkakocsi 500 K-ért, löszerszem 800 K-ért, 2 nagy hasas kanca 8000 K-ért Popoviciu Vaseliannál, Marosboros. Ugyanott 10 részvény és egy kötvény eladó. 8751

Befőtthoz

való pergament papírt ajánl Färber Lajos óg. 8669

Prima rézgálio

kapható Paikó Lázár szőlőgazdaságában, Pakotán. 8733

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésben és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 611

Eladó géparniturák.

Egy nyolc lörejeű Clajton-garnitúra 1800 koronáért, egy Magyar állami hat lörejeű garnitúra, egy nyolc lörejeű garet-kazán és Clajton-csepiő, egy tíz lörejeű fogasrendszertű magyar állami gyártmány magánjaro garnitúra, kazánal, szántani is lehet, olcsón eladók. Gépek mind fizemben vannak. Bővebbet Onyika Mihály kereskedőnél, Nadab. 8702

KÜLÖNFÉLE.

Kovácsműhely

teljes felszereléssel, eladó. Megtekinthető Becsényi-utca 48. sz., Zomborynál. 8750

Poloskák

és azok petéinek biztos kiirtására „Radical” poloskairtó folyadékot használjunk. Egy üveg ára 70 fillér Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

Az Anusci

aranyés kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoid-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Idei rózsaburgonyát

szállít kocsiakománnyonként

Reiter Izidor

Temesvár.

Lehetőleg sürgönyárklódások kéretnek. 8704

Aranyat

és

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad 603

Losonczi Lajos

órák és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

8661—1916. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben lévő, a törvényhatósági bizottság által I. évi augusztus hóban megtartandó rendes havi közgyűlésen választás útján betöltendő és a városi IX. fizetési osztály III fokozatába sorozott randóralkapitányi állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi L. t. c. 19. §-ának második bekezdésében előirt képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt, valamint a város szolgálatában nem állók egészségügyi állapotukat igazoló titói orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérelmeiket hivatalomhoz f. évi augusztus 1-ig bezárólag nyújtsák be.

Arad, 1916. július 17-én.

Varjassy, polgármester.

DEAFF Varrógépek

műhímezésre és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iróangyal védjegyes és Columbia gramophonok, legújabb felvételi Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Telefon szám 96. 1001